

Nyhetsbrev från Bryssel

December 2021

1. EU-krönikan
2. Julhälsning från Bryssel
3. EU:s gröna giv – tre nya initiativ
4. EU-budget för 2022
5. "Fit For 55" – energiskattedirektivet och förnybar energi

1. EU-krönikan

Såhär i december går många runt i väntans tider. Det är såklart jul- och nyårshelgen som många ser fram emot och visst, det gör många i "EU-bubblan" i Bryssel också. Men det är inte bara det folk här nere väntar på just nu utan också det franska ordförandeskapet i EU:s råd.

Rådet är institutionen som består av företrädare för medlemsstaternas regeringar. Ordförandeskapet i rådet roterar mellan EU:s medlemsstater var sjätte månad. Det är ordförandelandet som leder möten på alla nivåer i rådet och det är de som representerar rådet i förhandlingar med de andra EU-institutionerna. Ordförandelandet ska först och främst bidra till att driva rådets arbete framåt och det heter att ordförandeskapet alltid ska agera som en "uppriktig och neutral medlare". I praktiken har dock ordförandelandet ett stort inflytande då det är de som sätter agendan och kan prioritera vilka frågor som ska behandlas först. Tidigare var det också ordförandelandet som ledde arbetet i Europeiska rådet, eller "toppmötet" som det också kallas, men nu leds det av en permanent ordförande som just nu heter Charles Michel.

Det franska ordförandeskapet ser ut att bli lite speciellt. Frankrike går in i ordförandeskapet med en väldigt ambitiös agenda och många förväntar sig att de ska driva på arbetet ordentligt. Det är på många sätt imponerande hur Frankrike arbetar med sin EU-politik. Det finns en tydlig, strategisk agenda som sätts upp på högsta nivå kring hur man vill att EU ska utvecklas. Sedan driver man på för den agendan på alla nivåer, från vanliga tjänstemän till höga politiker. Det är strukturerat och framförallt ambitiöst. Där har vi i Norden väldigt mycket att lära! Samtidigt har vi anledning att vara på tårna, speciellt nu under det franska ordförandeskapet. I många frågor skiljer sig den franska linjen från den som drivs av de nordiska länderna. Därför är det extra viktigt att vi hänger med i svängarna och ser till att utvecklingen går åt ett håll som är acceptabelt också för vår del. Många viktiga lagförslag kring bland annat fit-for-55-paketet kommer att behandlas under det franska ordförandeskapet och flera av dem har stor betydelse för Åland.

Det är alltså en spännande vår som vi har framför oss! I det arbetet är det extra kul att John kommer fortsätta vara kvar på den åländska representationen ett par månader extra då vi har bestämt oss för att förlänga hans praktik. Ni kommer alltså att bland annat kunna fortsätta läsa nyhetsbrev från Bryssel med John som redaktör ett tag till.

Till sist vill jag passa på att önska er alla en riktigt god jul och ett gott nytt år!
Min nästa ålandsvecka blir i januari så jag hoppas vi ses då!

Anton Nilsson
Landskapsregeringens representant till EU

2. Julhälsning från Bryssel

I Belgien är det fortsatta restriktioner, men trots detta har jag lyckats bygga upp julkänslan. Förutom att i vanlig ordning börja lyssna på julmusik alltför tidigt så har jag hunnit med några andra aktiviteter som hör julen till. Jag har besökt julmarknaden i Bryssel två gånger. Den första gången för att köpa julklappar och andra gången för att inhandla julgodis. Trots restriktionerna kunde man röra sig fritt och tryggt på julmarknaden, eftersom det mesta var utomhus plus att man i utbyte mot uppvisat vaccinpass fick ett armband som gav en möjligheten att röra sig fritt mellan olika aktiviteter. Det var en smidig och bra lösning istället för att behöva visa vaccinpasset vid varje aktivitet. Julmarknaden i Bryssel är utspridd runt om i centrum med flera olika ställen att besöka. På julmarknaden finns allt från vacker julsång, försäljning av allt från schackbrädor till julgodis, glühwein, ljusshow på Grand Place plus massa annat.

Sedan har jag också hunnit med lite julfirande tillsammans med mina "flatmates" här i Bryssel. Vi hade en juldag kombinerat med "secret santa" där alla skulle ta med sig något till middagen samt en julklapp till någon i huset. Det var väldigt lyckat, men också lite läskigt hur bra research alla hade gjort för att hitta den perfekta julklappen.

Nu ska vi här i Bryssel snart få gå på juledigt. Jag ska sätta mig ett flyg till Stockholm för att sedan ta färjan över till Åland. Jag ser framemot att få komma hem till nära och kära på Åland. Nyhetsbrevet är såklart åter tillbaka i januari för att uppdatera er om vad som är på gång i EU.

John Johansson

Gud jul och gott nytt år önskar Anton och John!

3. EU:s gröna giv – tre nya initiativ

Den 17:e november antog kommissionen tre [nya initiativ](#) som ska bidra till att uppnå målen i EU:s gröna giv. Initiativen fokuserar på avskogning, avfallstransporter samt en ny markstrategi. Tillsammans är det tänkt att initiativen ska bidra till att ställa om till en cirkulär ekonomi, skydda naturen och förbättra miljön. Nedan kommer beskrivningar om varje initiativ.

Avskogning och skogsförstörelse

Mellan 1990 och 2020 har vi totalt förlorat 420 hektar skog i världen, vilket är en yta större än den Europeiska unionen. Den främsta orsaken till denna utveckling är utvidgningen av produktion av till exempel palmolja, kaffe och nötkött. För att stoppa utvecklingen föreslår kommissionen en förordning för att hejda avskogning och skogsförstörelse som orsakas av EU. Förordningen ska garantera att produkter som köps och konsumeras på EU-marknaden inte ska bidra till avskogning eller skogsförstörelse. För att uppnå detta vill man införa regler där företag ska samla in data för att kunna garantera att endast avskogningsfria och lagliga produkter säljs och tas in på EU-marknaden. Kommissionen vill också införa ett system för att bedöma risken för att en vara bidragit till avskogning beroende på vilket land varan kommer ifrån. Man vill också öka samarbetet internationellt för att kunna göra gemensamma insatser mot avskogning och skogsförstörelse. Målet med förordningen är alltså att minska EU:s globala inverkan på avskogning och skogsförstörelse. Förordningen väntas också bidra till att skydda den biologiska mångfalden och minska utsläpp av växthusgaser genom främja konsumtion av avskogningsfria produkter.

Som vanligt när det kommer till skogsfrågor på EU-nivå är det viktigt att dessa respekterar det nationella och regionala självbestämmandet. För Åland är det viktigt att skogsfrågor först och främst ska vara åländsk behörighet och därför bevakar vi dessa frågor noga.

Förordning om avfallstransporter

För att bidra till kommissionens vision om en cirkulär ekonomi och nollförroreningar vill kommissionen ställa högre krav för avfallsexport, skapa effektivare cirkulationssystem för avfall och försöka stoppa olaglig handel med avfall. Man vill begränsa avfallsexport till länder utanför OECD om dessa inte kan ta emot avfallet och hantera det på ett hållbart sätt. Även avfallstransporter till OECD-länder ska övervakas och kan stoppas om det orsakar allvarliga miljöproblem i mottagarlandet. I förslaget ska företag i EU som transporterar avfall till länder utanför EU kunna se till att anläggningen som tar emot avfallet blir inspekterade på ett oberoende sätt som visar att avfallet hanteras miljövänligt. Kommissionen vill också förenkla processen för att återinföra avfall i den cirkulära ekonomin utan att för den skull minska på kontrollkraven. Detta ska minska EU:s beroende av primära råvaror, stöda innovation och fasa ut fossila bränslen i industrin. För att stoppa olaglig handel av avfall, som för övrigt är ett allvarligt miljöbrott, vill man införa strängare regler och påföljder. Man vill också förbättra effektiviteten i övervakningen genom att tillsätta en specifik tillsynsgrupp för avfallstransporter.

EU:s nya markstrategi

Det tredje initiativet som presenterades av kommissionen var en ny markstrategi, som anses vara viktig för arbetet med klimatkrisen och krisen för den biologiska mångfalden. Den friska jorden är grunden till 95% av den mat vi äter, är en förutsättning mer än 25 % av den biologiska mångfald samt är ett av våra största kolförråd. Trots denna viktiga roll så är 70% av EU:s mark i dåligt skick. Syftet med strategin är att öka bindandet av kol i jordbruksmark, bekämpa ökenspridning, återställa skadad mark och jord samt se till att ekosystemen i marken är i gott skick senast 2050. Förslaget innehåller både frivilliga och bindande åtgärder. Kommissionen tänker till exempel lägga fram förslag på rättsligt bindande bestämmelser gällande kartläggning, registrering och sanering av markområden. I strategin efterlyser man lika gott skydd för marken som det skydd som idag finns för vatten, marin miljö och luft. Genom strategin vill kommissionen också underlätta för att dela kunskap om hur man bäst förvaltar mark på ett hållbart sätt.

4. EU-budgeten för 2022

EU:s budget är främst en budget för investeringar i medlemsländerna. Därför lägger man upp långtidsbudgetar på 5-7 år för att kunna planera investeringar och projekt över längre tid. Den nuvarande tidsramen för budgeten är 2021-2027. Genom budgeten finansieras flera olika verksamheter till exempel regionalutveckling, miljöskydd och skydd av de yttre gränserna. Budgeten för ett år bestäms enligt de ramar som finns i långtidsbudgeten.

Budgetprocessen går till så att kommissionen lägger fram ett förslag för hur pengarna i budgeten ska användas. Sedan ska Europaparlamentet och rådet komma med eventuella förslag på ändringar till budgeten och om de inte kommer överens får de kompromissa fram en lösning. När man sedan är överens om budgeten fattar man ett beslut om att den ska gälla under året. Sedan är det kommissionens uppgift att förvalta budgeten. Varje år utvärderas sedan hur bra kommissionen har genomfört budgeten och lagstiftarna fattar sedan beslut om huruvida man vill ge ansvarsfrihet för kommissionen.

Den 15 november nåddes en informell överenskommelse mellan kommissionen, rådet och parlamentet gällande budgeten för 2022. I budgeten vill man fortsatt göra insatser mot de effekter som Covid19-pandemin orsakat och fortsätta med en hållbar återhämtning. Insatserna skulle bidra till mer investeringar i ett grönare, mer digitalt och mer motståndskraftigt Europa. Budgeten ska hjälpa utsatta länder runt om världen till exempel genom globala vaccinsatser från EU där man vill fördela 200 miljoner vaccindoser till låginkomstländer. Tillsammans med budgeten för 2022 kommer EU-länderna fortsatt få stöd från EU:s återhämtningsplan som heter "[Next generation EU](#)". I planen är faciliteten för återhämtning och resiliens en stor och viktig del för stöd till olika investeringar runt om i medlemsländerna. Åland har genom faciliteten för återhämtning och resiliens kunna söka om stöd för att göra olika investeringar. Detta genom att få egna delar i Finlands plan för återhämtning och resiliens. Åland vill till exempel satsa på vindkraft, utbildning och hälso-och sjukvård. Om detta har vi skrivit i ett tidigare [nyhetsbrev](#).

Läs mer [här](#) och [här](#)!

5. "Fit for 55"- Energiskattedirektivet och förnybar energi

Nyhetsbrevets serie om "Fit for 55" fortsätter och temat för denna månad är energi. Nedan presenteras kort energiskattedirektivet och direktivet om förnybar energi.

Energiskattedirektivet

En stor del av priset för energi består av skatter. Skatten varierar mellan länder och det är skillnad på hur skatterna ser ut för företag och för vanliga hushåll. [Energiskattedirektivet](#) kan användas för att styra konsumtionen av energi och bidra till att uppnå klimat- och miljömål. Därför vill kommissionen förnya det gamla direktivet om skatt på energi för att kunna uppnå klimat- och miljömål, eftersom det nuvarande direktivet inte är linje med till exempel målet om klimatneutralitet 2050. I uppdateringen vill man ta bort gamla, utdaterade incitament för användning av fossila bränslen och istället styra konsumtionen mot mer hållbara alternativ. Man vill också skapa en länk mellan skattenivån och miljöpåverkan. I korthet vill man alltså att det ska vara högre skatter för energikällor som påverkar miljön negativt och tvärtom för miljövänligare alternativ.

Direktivet om förnybar energi

Kommissionen har presenterat en uppdaterad version av det nuvarande [direktivet om förnybar energi](#). Det nya direktivet innehåller både nya och kompletterande åtgärder för att kunna uppnå de mål som finns i EU:s gröna giv. Direktivet om förnybar energi ska bidra till att öka användningen av förnybar energi inom alla sektorer i EU. I direktivet ställs det upp gemensamma principer för att minska hinder, öka investeringar, minska kostnader för teknik inom förnybar energi och även ge möjlighet åt medborgare, konsumenter och företag att delta i övergången till förnybar energi.

Förnybar energi är alltid intressant för Åland, inte minst med tanke på att det finns förutsättningar för att utveckla havsbaserad vindkraft i åländska vatten.

Håll ögonen öppna för nästa nyhetsbrev i januari!

Oktobers nyhetsbrev hittas [här!](#)

Novembers nyhetsbrev hittas [här!](#)

Mejlet skickas av Ålands landskapsregerings representant i Bryssel.
Tanken är att mejlet ska sammanlänka ålänningar med EU-frågor på agendan.
Hör av er om ni har frågor eller specifika EU-ärenden ni vill att vi bevakar.

Ni når oss via:

anton.nilsson@formin.fi & john.johansson@formin.fi